

2020-03-24
1 (10)

KOOPERATIV STYRNINGSRAPPORT
Kooperativa Förbundet ekonomisk förening

INLEDNING

Kooperativa Förbundet ekonomisk förening ("KF") tog 2017 fram en första version av Kod för kooperativ styrning som fastställdes på stämman. Målsättningen är att koden ska vara en norm för god styrning baserat på de förutsättningar som gäller för kooperativ verksamhet som tar sin utgångspunkt i medlemskap och att skapa medlemsnytta.

I styrningsrapporten till stämman 2018 gjordes en återkoppling till vår historia som tål att upprepas en gång till:

Även om styrning ska vara inriktad på framtiden kan det vara på sin plats att reflektera över vårt ursprung som kooperativ rörelse. KFs styrelse angav i verksamhetsberättelsen 1905, alltså för 113 år sedan, att:

"Låtom oss tydligt och klart se att den rörelse vi arbeta uti icke är någon vanlig krämarrörelse, utan ett ekonomiskt system vars främsta mål måste vara en lyckligare mänsklighet"

Det handlar om att något mer än att "bara sälja mat" bör vara vår utgångspunkt för den sam-handel vi vill bedriva. Utan att överdriva så handlar det om något mer som ska uppfyllas för de som är medlemmar i en Kooperation som vår. Det handlar på något sätt om att uppfylla små, och kanske även stora, drömmar för medlemmarna i vardagen genom att underlätta hållbar konsumtion genom en verksamhet som bygger på sunda värderingar. Spontant kan det kanske låta underligt att en referens till drömmar ska finnas med i en styrningsrapport som denna.

Men det handlar inte om att "styra drömmar" utan istället om att låta "drömmar styra". Vi ska i styrningen av vår samhandel säkerställa att det alltid är nytta för medlemmarna som ska uppnås och att vi genom att åstadkomma överskott säkerställer att vi har en långsiktig förmåga att skapa medlemsnytta.

Ambitionsnivån för arbetet med KFs kod angavs i den första versionen vid stämman 2017 att den ska kunna utvecklas till att bli en gemensam kod för de konsumentföreningar som är medlemmar i KF. Vidare angavs ambitionsnivån till att, efter samverkan med andra kooperativa företag, utveckla koden till att bli en gemensam kod för att därigenom etablera en gemensam styrningsstandard för kooperativa företag i Sverige. Detta arbete, där KF deltagit, har nu genomförts inom ramen för föreningen Svensk Kooperation. Svensk Kooperation är huvudman och förvaltare av den nya koden. Den nya koden är uppbyggd på åtta principer, med vägledande kommentarer, istället för på regler. Kodens principer ska kunna följas och förklaras. Utgångspunkten att samtliga principer ska följas och att det är förklaringen som avgör hur bra detta åskådliggöra som är det viktiga, inte minst vid kommunicering till externa intressenter. Det tvingar fram transparens avseende såväl hur bra principerna följs som hur bra själva förklaring är.

Syftet med den nya koden är att lyfta fram medlemsdialogen och de demokratiska beslutsprocesserna i kooperativa och ömsesidiga företag och att öka transparensen i styrelsens arbete. En arbetsgrupp med representanter från flera av Svensk Kooperations medlemmar (däribland KF) har medverkat i att ta fram förslaget på ny kod, , med kontinuerliga inspel (och remissvar) från KFs styrelse. Det finns en Kodkommitté tillsatt, med ansvar för förvaltning och utveckling av koden (där KF representeras).

Den nya koden fastslår att personer ska väljas för att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv, och det har tagits fram fördjupade vägledningar för denna roll. För KFs del föreslås att stämman 2020 ger de förtroendevalda revisorerna i uppdrag att ta fram ett förslag för hur rollen som granskare ur ett medlemsperspektiv ska utformas inklusive instruktion för granskaren (vilket också innebär att KFs stadgar behöver uppdateras).

Rapporteringen utifrån koden ska naturligtvis sättas in ett större sammanhang med övrig rapportering som sker. Det viktigaste är att den blir tillgänglig på ett ändamålsenligt sätt för medlemmarna och andra intressenter. Den nya koden ska hjälpa till att förebygga att såväl medlemmar som andra intressenter anser att det är så svårt att förstå hur kooperativa företag styrs, och undvika att styrning med aktiebolag som utgångspunkt är det som ska anses vara det "normala". En kod som kooperativa och ömsesidiga företag följer blir den gemensamma utgångspunkten för att demokratisk styrning också är normalt. Utifrån koden förklarar sedan respektive företag hur man praktiskt arbetar utifrån sin historia/förutsättningar – men det är samma kod som används.

KFs styrelse (och det är även den informationen som gått ut till föreningarna) har tidigare angett att ambitionsnivån är att genomföra en samordnad implementering av den gemensamma koden i KF-sfären. Tidsplanen för att införa koden har beslutats vara att den införs för KF-koncernen först i syfte att bland annat erhålla en bra beskrivning av den gemensamma verksamheten i Coop, och att föreningarna sedan har möjlighet (vilket kräver stämmobeslut för respektive förening) att fastställa motsvarande kod på sina stämmor 2021. Det finns då tid att analysera hur till exempel rollen som granskare ur ett medlemsperspektiv ska utformas för att motsvara respektive förenings förutsättningar, önskemål samt tas med i de mönsterstadgar som KF ansvarar för. Det blir då möjligt med en samordning i form av att KF och samtliga föreningar beskriver den gemensamma verksamheten i Coop på samma sätt och att det sedan är möjligt för respektive förening att lyfta fram sina specifika förutsättningar/områden som man vill belysa. Detta motsvarar det upplägg som användes för två år sedan när arbetet kring hållbarhetsrapporteringen utifrån ny lagstiftning samordnades mellan KF, föreningarna samt Coop Sverige AB.

Baserat på ovanstående ambitionsnivån kan de föreningar som idag har infört någon form av kod fortsätta använda den. Förslagsvis kan det informeras om att den befintliga koden inte ändras i avvaktan på att den nya gemensamma koden för kooperativa företag implementeras för KF i ett första steg i samband med KFs stämma 2020.

1. DEN KOOPERATIVA MODELLEN

Ända sedan konsumentkooperationens start 1899 har det grundläggande syftet varit att skapa medlemsnytta genom den samlade styrkan av många medlemmars konsumtion. Idag ägs Coop via medlemskap i konsumentföreningarna av 3,5 miljoner medlemmar som genom sitt personliga engagemang och sina inköp lägger grunden för verksamheten. Allt överskott som skapas går tillbaka till medlemmen eller återinvesteras i verksamheten, vilket skapar ett cirkulärt kretslopp.

Bilden nedan illustrerar vår cirkulära kooperativa modell som har medlemmarna i centrum. Modellen visar hur vi genom vår kooperativa ägarform lägger grunden för både ett hållbart ägande och hållbar konsumtion. Evighetssymbolen visar hur den kooperativa modellen är ett slutet kretslopp där alla resurser återinvesteras eller förs tillbaka till medlemmarna.

Det är genom att få vår kooperativa modell att fungera så bra som möjligt som vi tillsammans kan uppnå det som vi lovar: **Prisvärd, hållbar matglädje.**

Genom att åstadkomma hållbar konsumtion för våra medlemmar, deras ekonomi och vår omvärld med hjälp av ett hållbart medlemsägande kan vi vara **den goda kraften i mat-Sverige** och arbeta för att tillsammans vara en viktig konsumentkraft.

Den kooperativa modellen fungerar inte av sig själv utan det krävs att vi på ett konkurrens-kraftigt sätt kan få medlemmarna att känna den nytta det är att vara en del av den, att det är relevant att vara medlem. För att den ska bli cirkulärt självförsörjande krävs också att vi kan åstadkomma en uthållig förmåga att skapa överskott som kan investeras för att skapa ytterligare medlemsnytta.

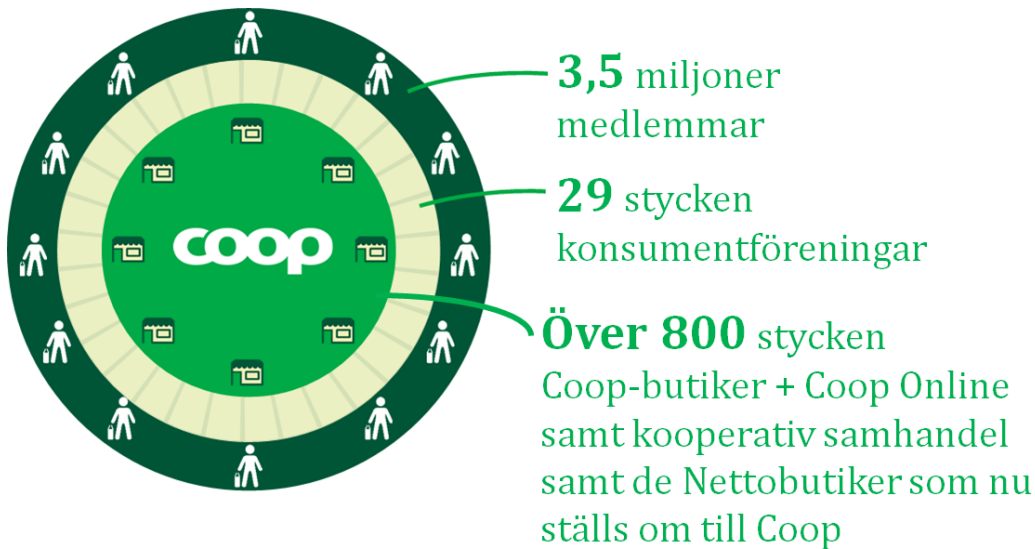
2. STATUS - VAD SOM GJORTS

Struktur och gemensam organisation

Genom att arbeta utifrån Regler för Samhandel (RfS) kan vår struktur och gemensamma organisation beskrivas på ett enhetligt sätt. Ytterst har vi medlemmarna, våra ägare, som genom sitt medlemskap i en konsumentförening och den demokratiska processen sätter ramarna för organisationen.

I cirkelns kärna finns Coop, där vi genom kooperativ samhandel (Coop Sverige AB ansvar för inköp, kategori, varuflöden, butiks- och formatstrategi samt gemensam marknads-kommunikation, affärsutveckling och affärsstöd) och vår butiksdrift skapar nytta för medlemmarna under varumärket Coop.

KFs styrelse ska kontinuerligt utvärdera Samhandelns utveckling ur ett helhetsperspektiv och driva på för att den hela tiden ska förbättras.

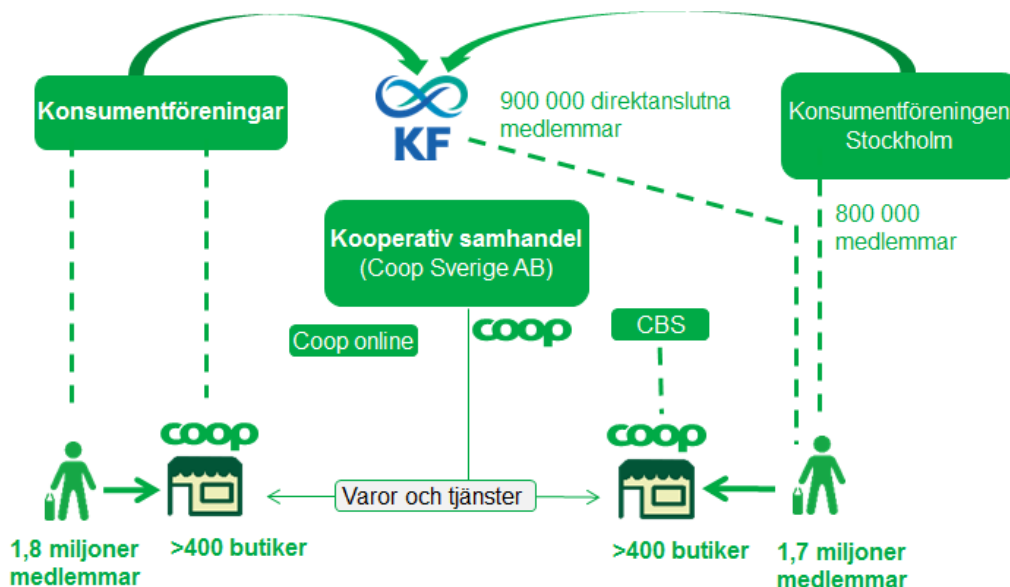
Ovanstående beskrivning binder samman medlemskap, kooperativ samhandel och butiksdrift. Grundstrukturen är ett medlemskap i en konsumentförening som driver butiker och, via konsumentföreningens medlemskap i KF, äger och driver den kooperativa samhandeln i Coop Sverige AB.

900 000 medlemmar (som tidigare var medlem i Konsumentföreningen Svea eller Konsumentföreningen Solidar) omfattas av ett tillägg till grundstrukturen och är **direktanslutna medlemmar** till KF (dvs KF är föreningen).

800 000 medlemmar (i Stockholmsområdet) omfattas också av ett tillägg till grundstrukturen och är medlemmar i **Konsumentföreningen Stockholm** (KFS).

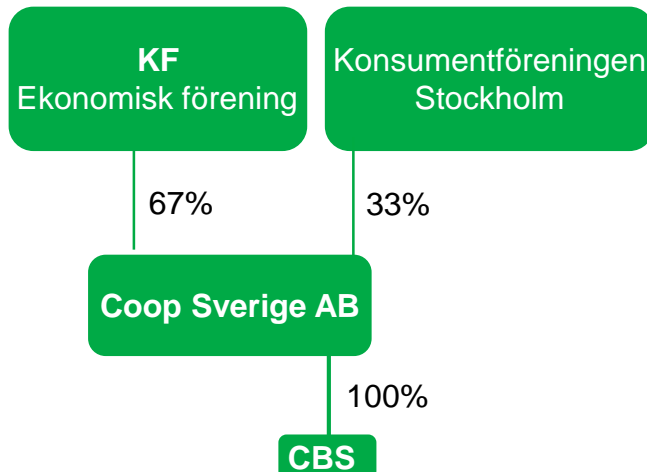
För de medlemmar som är direktanslutna eller medlemmar i Konsumentföreningen Stockholm drivs butikerna i ett bolag som heter CBS.

Vår grundstruktur och våra tillägg hänger ihop så att den omfattar samtliga 3,5 miljoner medlemmar på följande sätt:

Alla medlemmar kan genom medlemsdemokratiska strukturer i sin konsumentförening, eller som direktansluten medlem i KF, vara med och påverka.

Ägarförhållande för de gemensamma bolagen är enligt följande:

Under 2019 har den befintliga strukturen varit oförändrad och det är inom den som förvärvet av de 162 butikerna från Netto har hanterats (i form av ett dotterbolag till CBS som heter Coop Vardagshandel, där nu omställning till Coop-butiker pågår). Under 2020 kommer ett antal av de butiker som tidigare var Netto-butiker att avyttras till föreningarna.

I övrigt har styrmodellen använts utifrån Regler för Samhandel så som den beskrivits i styrningsrapporterna för 2017 och 2018. Det är inom ramen för denna som styrningsfrågor hanteras.

I oktober 2019 anmäldes en röd samarbetsignal med anledning av behov att tydliggöra hanteringen av CBS:s integration av de förvärvade Netto-butikerna i Coop-strukturen.

Coop Sverige ABs styrelse arbetar också med att uppdatera den affärsmodell som ska ligga till grund för att skapa en hållbar lönsamhet i hela Samhandeln.

3. FRAMTIDEN – PRIORITERINGAR

Under 2020 är prioriteringen och de aktiviteter som planerats avseende Samhandeln inriktade på att med modern teknik fortsätta lägga grunden och skapa förutsättningar både för varuförsörjnings- och butiksverksamheten och i slutändan skapa bra och konkurrenskraftiga erbjudanden. Vi ska bra för kunderna men bäst för medlemmarna. Under 2019 påbörjades också arbete med att ta fram en uppdaterad strategisk plan för KF för att, utifrån det arbete som gjorts under de senaste åren. Syftet är att, genom bred involvering, komma överens om den gemensamma färdriktningen framåt.

4. ÖVRIGA UPPGIFTER

Valberedningen består av följande ledamöter:

Conny Fogelström, ordförande

Carola Hedberg, vice ordförande

Mailis Cavalli-Björkman, ledamot

Lars Backe, ledamot

Bo Kärreskog, ledamot

Styrelsen har under perioden från stämman 2019 fram till och med februari 2020 haft tio styrelsemöten.

Närvaron på styrelsemöten:	
Tommy Ohlström, ordförande	10 av 10
Ann-Kristine Johansson, förste vice ordförande	8 av 10
Jan Johnsson, andre vice ordförande	9 av 10
Peter Renkel, ledamot	10 av 10
Britt Hansson, ledamot	10 av 10
Caroline Ullman Hammer	8 av 10
Kristina Kamp, ledamot	10 av 10
Stig Nilsson, ledamot	10 av 10
Maria Rudolphi, ledamot	9 av 10
Håkan Smith, ledamot	10 av 10
Kenneth Östberg, ledamot	7 av 10
Anneli Eklöf, arbetstagarrepresentant	9 av 10
Tobias Täpp, arbetstagarrepresentant	10 av 10

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott samt ett ersättningsutskott. Utskotten har inte beslutanderätt och lämnar kontinuerligt rapporter och beslutsförslag till styrelsen.

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott i syfte att bistå styrelsen med att säkerställa att dess skyldigheter fullföljs genom att övervaka den interna styrningen och kontrollen, rutiner för finansiell redovisning, koncernens revisionsprocess samt efterlevnad av lagar och bestämmelser gällande den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet har från stämman 2019 fram till och med februari 2020 haft fem möten.

Närvaro på revisionsutskottsmötena:

Tomas Norderheim, ordförande	5 av 5
Kristina Kamp, ledamot	5 av 5
Maria Rudolphi, ledamot	4 av 5

Revisionsutskottet har tagit del av revisorernas riskbedömning avseende den finansiella rapportering och baserad på denna gjort en egen riskbedömning. Under 2019 har ytterligare steg i arbetet med att åstadkomma ett mer samordnat riskarbete tagits och övervakats av revisionsutskottet. Riskarbetet har bland annat inneburit att en gemensam modell/struktur har etablerats, dvs. en riskkarta med tillhörande åtgärdsplaner tas fram under strategi- och affärsplaneprocessen och används för alla bolag/föreningar i Coop samt i KF bolag. Detta innebär också att det efter riskgenomgångar går att sammanställa och rapportera en bättre helhetsbild till respektive styrelse. Detta möjliggör också att skapa en helhetsbild av riskerna för Coop i Sverige till styrelse i CSAB och KF.

Revisionsutskottet har också utvärderat sin uppgift att övervaka det arbete som bedrivs för att utveckla den interna styrningen och kontrollen för att säkerställa att rätt prioriteringar görs. Revisionsutskottet är också ett arbetsutskott till styrelsen avseende det arbete som bedrivits under 2019 avseende att säkerställa en enhetlig struktur för styrande dokument samt regel- efterlevnad. Arbetet i utskottet har rapporterats löpande till styrelsen.

Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott som ska bereda förslag till principer för lön, andra ersättnings- och anställningsvillkor för verkställande direktören och koncernledning samt vd och verkställande ledningar i KFs dotterbolag. Utskottet ska också lämna förslag på lön och anställningsvillkor för KFs verkställande direktör. Ersättningsutskottet består av ordföranden och vice ordförande i KFs styrelse. Ersättningsutskottet har från stämman 2019 fram till och med februari 2020 haft tre möten.

Närvaro på ersättningsutskottsmötena:

Tommy Ohlström, ordförande	3 av 3
Ann-Kristine Johansson, ledamot	3 av 3
Jan Johnsson, ledamot	3 av 3

Styrelsen har på mötena behandlat mål, strategier och uppföljning av verksamheten. Särskilt fokus har legat på det strategiska arbetet kring digitalisering som får en allt ökad betydelse för verksamheten. Styrelsens revisionsutskott har rapporterat de frågor som utskottet arbetat med och styrelsen har därigenom behandlat KFs system för uppföljning och kontroll, de risker som verksamheten är förknippad med samt efterlevnad av lagar och externa och interna regler.

För respektive bolag i koncernen finns det en ägaransvarig som har till uppgift att ur ett ägarperspektiv säkerställa att ägardirektiv implementeras och att uppföljning och rapportering är korrekt. Den ägaransvarige för respektive bolag är utsedd av KF och är som grundprincip styrelseledamot (och i flertalet fall dessutom styrelseordförande) i bolaget.

Dotterbolagen har egen riskhantering och styrning/uppföljning av finansiell rapportering som utgår från inriktning och omfattning av respektive dotterbolags verksamhet.

Styrelsen kompletterar revisionsutskottets rapportering med de externa revisorernas föredragningar för att säkerställa att den interna kontrollen i samband med den finansiella rapporteringen är god. Styrelsen har med stöd av revisionsutskottet gjort bedömningen att KF som ägarbolag inte har behov av en internrevisionsfunktion och frågan om internrevisionsfunktion är hänskjuten till dotterbolagens styrelser.

Styrelsen utvärderar årligen styrelsearbetet med syfte att utveckla dess arbetsformer och effektivitet. En sådan utvärdering genomfördes under december 2019 i form av en webbenkät. Resultatet har rapporterats till och behandlats av styrelsen. Rapporten har även delgivits valberedningen.

KFs tf verkställande direktör

Anders Dahlquist-Sjöberg (född 1965). Period 2018019 – 20190616

Huvudsaklig utbildning: Jur. dr. Stockholms universitet

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Chefsjurist och stabschef för KF, chefsjurist för KF Fastigheter AB, Chefsjurist för Norden på RBS Nordisk Renting och senior konsult White & Case Advokat AB
Andra väsentliga uppdrag (andra bolag): styrelseledamot i Coop Butiker & Stormarknader AB, styrelseledamot i KF Fastigheter AB samt styrelseledamot i MedMera Bank AB.

KFs verkställande direktör

Marie Nygren (född 1965), 20190617-tillsvidare

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom, Stockholm Universitet.

Huvudsaklig arbetslivserfarenhet: Styrelseordförande i Coop Butiker & Stormarknader AB, styrelseordförande i Coop Sverige AB, styrelseledamot i COAB, styrelseledamot i CLAB, styrelseledamot i Bravida Holding, styrelseledamot i Lyko Group, vVD/Purchasing and Supply chain Director Systembolaget, VD Adara AB, VD Stor & Liten, Kategoriområdeschef Coop Sverige AB Non Food, kategoriområdeschef Färsksvaror & kolonial, Butikschef på Gröna Konsum.

5. KODEN– FÖLJA ELLER FÖRKLARA

Denna kooperativa styrningsrapport utgår från Koden som fastställdes av stämman i april 2019. Vid vår redogörelse för huruvida Koden har följts (eller i annat fall förklara varför inte) börjar perioden som ska utvärderas med stämman 2019 och slutar dagen före stämman 2020.

KF avviker från Koden avseende följande punkter:

-p. 1.1 och p 2.5 Information som ska publiceras på hemsidan senast sex månader före årsstämman

Information om förslag till nominering som ska lämnas till valberedningen har inte funnits på hemsidan. Informationen har dock skickats ut till de som ska föreslå nomineringar och mottagandet av informationen har säkerställts.

2020-03-24
10 (10)

Solna den 12 mars 2020

Tommy Ohlström
Ordförande

Ann-Kristine Johansson
Förste vice ordförande

Jan Johnsson
Andre vice ordförande

Marie Nygren
VD

Peter Renkel

Kenneth Östberg

Britt Hansson

Kristina Kamp

Håkan Smith

Stig Nilsson

Caroline Ullman Hammer

Maria Rudolphi

Anneli Eklöf
Arbetstagarrepresentant

Tobias Täpp
Arbetstagarrepresentant